

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

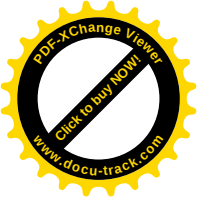
**80 МІЖНАРОДНА НАУКОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ І СТУДЕНТІВ**

*“Наукові здобутки молоді –
вирішенню проблем харчування людства
у ХХІ столітті”*

Частина 2

10–11 квітня 2014 р.

Київ НУХТ 2014

5. Організаційно-технологічна модель ресурсозбереження у технології сухого незбираного молока

Наталія Рябоконті

Національний університет харчових технологій

Вступ. Ресурсозбереження в умовах жорсткої конкуренції ринку є обов'язковим елементом стратегії і тактики господарської діяльності новітнього підприємства. Адже сучасна орієнтація на модернізацію та розвиток інноваційних технологій вимагає нових підходів до управління ресурсним потенціалом, як на макро - так і на мікро - рівні.

Забезпечення процесу ресурсозбереження у молочній галузі сьогодні можна назвати обов'язковою вимогою до техніки, технологій, організації виробництва і невиробничої діяльності, господарському механізму.

Матеріали і методи. Слід зазначити, що в Україні для всіх виробників дуже гостро стоїть питання щодо раціонального та комплексного використання сировинних ресурсів, щодо впровадження у виробничий процес сучасного та

високотехнологічного обладнання. Зрозуміло, що в інноваційних технологіях нова техніка обов'язково повинна вимагати меншої витрати ресурсів, як в процесі її виробництва, так і в процесі експлуатації. Нова технологія має бути безвідходною або маловідходною, малоопераційною.

Для забезпечення ресурсозбереження на молокопереробних підприємствах авторами запропоновано розглянути такі основні положення комплексу заходів по його впровадженню у реальність:

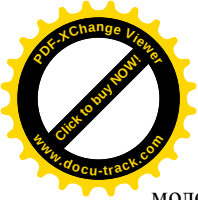
- 1) *Розрахунково-аналітичне нормування витрат сировини і матеріалів.*
- 2) *Рецикл сировини.*
- 3) *Екологізація молокопереробних підприємств.*
- 4) *Організація планово-економічної діяльності.*
- 5) *Мотивація робочого персоналу.*

Зауважимо, що реалізація політики ресурсозбереження не повинна носити односторонній характер. У зв'язку з цим доцільним буде будівництво цілісної моделі ресурсозбереження.

Таблиця

Концептуальна організаційно-технологічна модель ресурсозбереження виробництва сухого незбираного молока

Послідовність технологічних операцій	Центр відповідальності/затрат	Об'єкт ресурсозбереження	Напрямок ресурсозбереження
Приймання молока	Приймально-апаратне відділення, фізико-хімічні лабораторії	Будівля, обладнання	Зниження затрат на утримання та обслуговування
Підготовка молока			
Нормалізація молока		Сировина, матеріали	Зменшення втрат молока під час транспортування
Пастеризація		Робочий персонал	Зменшення затрат на персонал керівної ланки
Згущення	Цех з виробництва сухого незбираного молока	Будівля, обладнання	Зменшення затрат на утримання та обслуговування
Гомогенізація			
Сушка		Сировина, матеріали	Збільшення частки реалізації вторинної сировини
Охолодження сухого молока			
Упаковка, маркування		Робочий персонал	Зменшення затрат на робочий персонал
Складське приміщення	Складські приміщення		
Реалізація	Транспортний відділ	Будівля, транспортні засоби	Зменшення затрат на робочий персонал, екологізація, зменшення затрат на обслуговування транспортних засобів

За основу потрібно взяти технологічний процес виробництва відповідного виду молочної продукції. Організаційно виробництво здійснюється в цехах, які розглядаються як невеликі центри відповідальності, так як саме на території виробничих цехів здійснюється нормування ресурсів, враховуються отримані результати у грошовому і натуральному еквіваленті, здійснюється координування параметрів технології виробництва продукції, організовується стимулювання.

У кожному виробничому підрозділі (цеху) використовуються всі елементи виробничого циклу: праця (персонал), сировина і матеріали (предмети праці), обладнання (засоби праці) й умови праці. Для організації напрямок ресурсозбереження по кожному із зазначених елементів обираються основні показники, що підлягають плануванню, аудиту і контролю.

На прикладі виробництва сухого незбираного молока, можна сконструювати концептуальну загальну організаційно-технологічну модель ресурсозбереження виробничого процесу, яку наведено в таблиці.

Висновки. Виконання усіх положень, що запропоновані концептуальною моделлю комплексу заходів по впровадженню у виробництво повноцінного процесу ресурсозбереження дозволить підвищити конкурентоспроможність молокопереробного підприємства, знизити ресурсоемність виробництва, збільшити вихід кінцевої продукції при скороченні обсягу використаних ресурсів та матеріалів.

Література

1. Іванов М. І. Ресурсозабезпечення промисловості України / Іванов М. І., Хижняк Л. Т., Липницький Д. В. // Економіка промисловості. – 2000. – № 1 – 3. – С. 30–37.
2. Сотник І. М. Еколого-економічні механізми мотивації ресурсозбереження: [монографія] / І. М. Сотник. – Суми: ВВП «Мрія ТОВ», 2008. – 330 с.